

แผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษา ด้านการพูด

สาระสำคัญ

ทักษะทางด้านการพูด เป็นทักษะที่สำคัญเป็นอย่างมากในเด็กปฐมวัย เพราะพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กเป็นไปตามขั้นตอน เช่นเดียวกับ การฟัง ภาษาพูดเป็นเครื่องมือสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายให้เข้าใจซึ่งกันและกัน โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย การรับข้อมูล และการส่งข้อมูลผ่านการคิดและสัญลักษณ์ ภาษามีความสำคัญต่อการศึกษาในทุกๆระดับ โดยเฉพาะในระดับปฐมวัย พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กอายุ 0 –6 ปี เป็นรากฐานสำคัญและมีความจำเป็นที่สุดต่อการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและศักยภาพของมนุษย์ เนื่องจากภาษาพูดเป็นระบบที่มีความซับซ้อน เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เด็กจะใช้ภาษาพูดในการสื่อสารความคิด ความต้องการของตนเองกับผู้อื่น นอกจากนี้เด็กยังใช้ภาษาพูดเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญา และพัฒนาทักษะในด้านอื่นๆ ดังนั้นภาษาพูดมีความสำคัญดังนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสติปัญญา การส่งเสริม และโอกาสในการเรียนรู้ของเด็ก เป็นการพัฒนาที่มีกระบวนการต่อเนื่องมาตั้งแต่แรกเกิด โดยเริ่มจากการฟังเสียงรอบตัวและพัฒนาไปถึงขั้นการใช้คำอย่างมีความหมาย มีการใช้ประโยคยาวขึ้น จนกระทั่งเด็กสามารถใช้ประโยคที่ซับซ้อนและมีความหมายสมบูรณ์มากขึ้นเป็นลำดับ

จุดประสงค์

1. เด็กสามารถสื่อสารและโต้ตอบกับครูส่งเสียง "มาครับ" "มาค่ะ" ตามเงื่อนไขที่ครูกำหนดได้
2. เด็กสามารถร้องเพลง "สวัสดีคุณครู" และทำท่าทางประกอบเสียงเพลงได้

3. เด็กสามารถร้องเพลง "สวัสดี" และทำท่าทางประกอบเสียงเพลงได้

4. เพื่อเพิ่มความกล้าแสดงออกของเด็กและส่งเสริมทักษะด้านการพูด โดยเปล่งเสียงร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเสียงเพลงได้

ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี จะครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย รักษาความปลอดภัย พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการพูดเกี่ยวข้องกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายคือ เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่และพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยการยืนขึ้นและโยนส่งตุ๊กตาข้างให้เพื่อน

2. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริงแจ่มใสได้พัฒนา

คุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการพูดเกี่ยวข้องกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ คือ เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน ทำให้ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจให้มีความสุขและเพลิดเพลินในขณะที่ทำกิจกรรม

3. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ฯลฯ

ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการพูดเกี่ยวข้องกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม คือ เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน และสามารถปฏิบัติตามกฎและเงื่อนไขที่ครูกำหนดให้ได้ คือ ครูกำหนดเงื่อนไขว่า หากเด็กได้รับตุ๊กตาข้างจากเพื่อน เด็กต้องลุกขึ้นยืน และพูดว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" หากเด็กสามารถปฏิบัติได้ ก็แสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถเล่นร่วมกันกับผู้อื่นได้ และสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่ครูกำหนดให้ได้

4. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า ผ่านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนกและเปรียบเทียบ จำนวน มิติสัมพันธ์(พื้นที่/ระยะ) และเวลา

ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการพูดเกี่ยวข้องกับประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา คือ เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน และสามารถปฏิบัติตามกฎและเงื่อนไขที่ครูกำหนดให้ได้ คือ ครูกำหนดเงื่อนไขว่า หากเด็กได้รับตุ๊กตาข้างจากเพื่อน เด็กต้องลุกขึ้นยืน และพูดว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" เด็กสามารถรับรู้ได้ว่า หากตุ๊กตาข้างมาอยู่ในมือของตนเอง สิ่งของตนเองต้องปฏิบัติ คือ ยืนขึ้น และสื่อสารให้กับครูและเพื่อนรับรู้โดยการเปล่งเสียงออกมาว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" หากเด็กสามารถปฏิบัติได้ แสดงว่าเด็กเข้าใจในเงื่อนไขที่ครูกำหนดให้ดังกล่าว

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง "สวัสดีคุณครู" และทำท่าทางประกอบเสียงเพลง (การพูด การเชื่อมโยงการพูดกับท่าทางหรือการกระทำต่างๆ) (ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลรอบข้าง)
2. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง "สวัสดี" และทำท่าทางประกอบเสียงเพลง (การพูด การเชื่อมโยงการพูดกับท่าทางหรือการกระทำต่างๆ) (ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลรอบข้าง)
3. ครูสนทนาซักถามเด็กจากเพลง "สวัสดีคุณครู" และจากเพลง "สวัสดี" โดยครูใช้คำถามดังนี้ (การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง) (เป็นสิ่งแวดล้อมที่ยอมรับการสื่อสารของเด็กในรูปแบบต่างๆ โดยคำนึงถึงความหมายที่เด็กต้องการสื่อมากกว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์)
 - เด็กๆมาโรงเรียนเวลาพบเจอครูต้องทำอะไร
 - เวลาเด็กๆมาโรงเรียนเมื่อเจอเพื่อนๆของเด็กๆ เด็กๆจะทำอย่างไร

ขั้นสอน

ครูและเด็กร่วมกันทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการพูด โดย

1. ครูส่งเสริมทักษะด้านการพูดและส่งเสริมความกล้าแสดงออกของเด็ก คือ ครูกำหนดกติกาว่า หากตึกตาข้างไปอยู่ในมือของเด็กคนไหน เด็กคนนั้น ต้องยืนขึ้น และเปล่งเสียงออกมาว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" (การพูด การมีประสบการณ์ในการรอคอยจังหวะที่เหมาะสมในการพูด) (เป็นสิ่งแวดล้อมที่ยอมรับการสื่อสารของเด็กในรูปแบบต่างๆ โดยคำนึงถึงความหมายที่เด็กต้องการสื่อมากกว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์)

ขั้นสรุป

1. ครูสังเกตพฤติกรรมของเด็กกลุ่มดังกล่าว ว่าเด็กคนไหนสามารถปฏิบัติตามกติกาที่ครูกำหนดได้หรือไม่ (การฟังอย่างสร้างสรรค์) (ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลรอบข้าง)

2. ครูสรุปให้เด็กๆ เข้าใจว่า หากมาเรียนและหากครูเช็คชื่อเด็กๆ ควรเปล่งเสียงออกมาว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" เพื่อที่ครูจะได้ทราบว่าใครมาเรียนบ้าง และเป็นการส่งเสริมด้านการพูดของเด็กแต่ละคน ให้มีความกล้าแสดงด้านการพูดมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมความมั่นใจของเด็กได้เป็นอย่างดี (การฟังอย่างสร้างสรรค์) (ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลรอบข้าง)

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน

สื่อที่ใช้

ตุ๊กตาช้าง

บันทึกหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

เด็กแต่ละคนสามารถปฏิบัติตามกติกาที่ครูกำหนดให้ได้ คือ เมื่อมีตุ๊กตาช้างอยู่ในมือ เด็กจะเปล่งเสียงออกมาว่า "มาครับ" หรือ "มาค่ะ" ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสามารถส่งเสริมด้านการพูดของเด็กแต่ละคน ให้มีความกล้าแสดงด้านการพูดมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมความมั่นใจของเด็กได้เป็นอย่างดี

ปัญหา/อุปสรรค

เด็กบางคนยังไม่มี ความกล้าแสดงออกเท่าที่ควร ชี้อาย ต้องได้ รับการกระตุ้นเป็นบางครั้ง

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

พยายามกระตุ้นเด็ก ให้มีความกล้าแสดงออกให้มากยิ่งขึ้น โดยพยายามจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของเด็กให้ มากๆ เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

ภาพการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์
ส่งเสริมทักษะด้านการพูด



